

- операційні ризик, тобто розрив бізнес-процесів внаслідок технологічних причин, помилок персоналу, техногенних аварій;
- репутаційні ризики, що миттєво розповсюджуються електронними ЗМІ та через соціальні мережі, провокуючи вплив клієнтів [4].

Але незважаючи на вказані ризики, безготівкові розрахунки залишаються безальтернативним кроком, що створює сприятливі умови для підвищення економічної безпеки держави.

Список використаних джерел:

1. Гладких Д. М. Проблеми та напрями активізації безготівкових розрахунків у контексті розбудови цифрової економіки в Україні. *Стратегічні пріоритети*. 2018. № 3-4(48) С. 108-119.
2. Офіційна сторінка Національного банку України в Facebook: URL : <https://www.facebook.com/NationalBankOfUkraine/photos/a.1505513382996162/2325661137648045/?type=3&theater> (дата звернення: 26.10.2019).
3. Ляшенко В.І. Цифрова модернізація економіки України як можливість проривного розвитку: монографія. Київ: НАН України, Ін-т економіки пром-сті. 2018. 252 с.
4. Гладких Д. М. Ризики та можливості банківської системи України в умовах розвитку інформаційної економіки : аналітична записка. *НІСД. Серія «Економіка»*. 2019. – № 4. URL : https://niss.gov.ua/sites/default/files/2019-09/ANALIT%20GLADKYH%20ECONOMICS%20%23%204%202019_0.pdf (дата звернення: 26.10.2019).

SMART CITY KHARKIV ЯК ПРИКЛАД ВПРОВАДЖЕННЯ СВІТОВИХ ІННОВАЦІЙНИХ ТРЕНДІВ І ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Островський І. А, канд. екон. наук, доцент, Слєпцов Д. Є., студент, Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Інноваційні чинники стають ключовими факторами конкурентоспроможності національної економіки та забезпечення фінансово-економічної безпеки. На основі розгортання мережевої інфраструктури та інтегрованих функцій управління комунікаціями (водо-, газо-, електро- та тепlopостачання) сьогодні формуються «розумна» енергія (Smart Energy), «розумні» мережі (Smart Grids) та «розумні» міста і громади (Smart Cities, Smart Communities). Оцифрування та швидкий розвиток інтернет-розрахунків дають змогу промисловості, підприємствам, домашнім господарствам створювати та зберігати електроенергію в «розумних» містах і громадах, а також управляти попитом.

Світовий досвід переконує, що ці системи будуть об'єднуватися в мережеву інфраструктуру на основі цифрових активів, зв'язуватися одна з одною в режимі реального часу та зможуть вибудовувати «розумні» виробництва без участі людини, ключовими драйверами яких є хмарні

технології, технології розподілених даних (blockchain), штучний інтелект та ін. [1, с. 98].

Оцифрування та швидкий розвиток інтернет-розрахунків дають можливість промисловості, підприємствам та домашнім господарствам створювати й зберігати енергоресурси, а також управляти попитом, забезпечувати споживачів навіть у разі надзвичайних ситуацій і раптових відключень та функціонувати паралельно основній мережі. Цільова модель інтелектуальних мереж майбутнього з використанням цифрових технологій обробки та передачі даних передбачає підвищення стандартів безпеки, мінімальне втручання людини й дозволяє значно підвищити надійність енергопостачання для споживачів і зменшити витрати на експлуатацію.

Треба зазначити, що в сучасних містах значна частина інфраструктури встановлюється різноманітними постачальниками та обслуговується різними установами. Для об'єднання міських систем і подальшого розгортання мережевої інфраструктури потрібні стандартизовані інтерфейси. У 2007 р. ООН заявила про те, що понад 50 % світового населення проживає в містах, тому міста повинні ставати «розумнішими», інфраструктура – більш розвиненою, а розширення – краще продуманими. З цією метою Міжнародною організацією із стандартизації (ISO) та Міжнародною електротехнічною комісією (IEC) було створено спільний технічний комітет стандартизації ISO/IEC JTC 1 «Information Technology», у якому об'єдналися експерти для розробки стандартів у сфері інформаційно-комунікаційних технологій та інтеграції різноманітних складних технологій ІКТ, що стали підґрунтям для розгортання мережевої інфраструктури [2, с. 18].

Інфраструктура Smart City має на увазі цілий спектр найрізноманітніших рішень, які реалізуються за допомогою впровадження розумних технологій. Чи не найвагомішою складовою тут є електронний уряд та управління завдяки впливу на місцеву владу. У всьому світі ці напрями вже давно набули розмаху і чимало громадян спілкується з керівництвом муніципалітетів за допомогою електронних звернень. В Україні за останні роки цей напрямок також почав активно розвиватися. Найбільшим попитом на сьогодні у нас користуються електронні петиції на сайтах президента і міських рад, електронна система держзакупівель «ProZorro» і волонтерський проект iGov, де зібрано усі можливі засоби отримання інформації он-лайн від держави.

У Харкові створюють стратегію «розумного» міста і планують реалізувати кілька інноваційних проектів:

1. Єдиний кабінет жителя. Будь-хто з харків'ян знайде місто в смартфоні — контакти, послуги, довідкову інформацію, платежі, показання лічильників. Будь-який документ виходить за хвилини, а не за години очікування.

2. Ситуаційний центр. Впровадження технології штучного інтелекту, електронне управління треба зробити так, щоб пристрої стали повсякденними помічниками в прийнятті управлінських рішень, а всі сервіси мали електронний вигляд.

3. Пілотний проект «Розумні парковки» разом з компанією «Vodafone». Відеокамери ідентифікуватимуть номерний знак автомобіля, і можна буде відстежувати, сплачено за паркування чи ні.

4. Проект «Зупинка» для онлайн-відстеження руху громадського транспорту. У місті 1,5 тис. зупинок, і можна буде не витратити бюджетні кошти на встановлення інформаційних табло. За допомогою GPS-трекерів, які встановлені на усьому громадському транспорті, харків'яни зможуть побачити, де в дану хвилину знаходиться громадський транспорт і коли він прибуде на зупинку.

5. Проект «Безпечне місто» разом з компанією «Huawei Ukraine». Він включає встановлення камер відеоспостереження, створення безпечного дорожнього руху, оптимізацію транспортних потоків та інше.

Smart City Kharkiv — місто, в якому буде безпечно і комфортно жити завдяки технологічному оснащенню, де вся інформація передається дуже швидко. Це те місце, де думка кожної людини буде почута завдяки інноваціям.

Список використаних джерел:

1. Олійник Д. І. Моделі та сценарії інноваційного розвитку розумних громад на прикладі міжнародного досвіду формування мережевої інфраструктури. *Стратегічна панорама*. 2018. № 1. С. 96-108.

2. Міжнародний досвід фінансування сталого розвитку громад (на прикладі формування мережевої інфраструктури) : аналітична доповідь / за заг. ред. Д. І. Олійник. КИЇВ : НІСД, 2017. 54 с.

СТОИМОСТНАЯ ОЦЕНКА КОММЕРЧЕСКОЙ ЦЕННОСТИ ПАТЕНТОВ

Перерва П. Г., д-р экон. наук, профессор, Национальный технический университет «Харьковский политехнический институт»

Оценка коммерческой ценности и стоимости патентов, как и других интеллектуальных продуктов, всегда сводилось к их оцениванию с использованием финансовых и/или рыночных индикаторов, которые, в свою очередь, также зависят от тех же самых показателей интеллектуальных продуктов, то есть избавиться от мультиколениарности индикаторов расчета в данном случае практически невозможно. Речь может идти лишь о максимальное уменьшение этой зависимости с использование нефинансовых индикаторов. Проведенные нами исследования свидетельствуют о том, что свободным от этого важного недостатка является метод стоимостной оценки интеллектуальных продуктов (например, патентов) взвешенных с учетом цитирования (citation-weighted patents – индекс Хирша), которая была разработана Hall и Jaffe в начале текущего столетия [3, 4], и развита в последнее время Платоновым В.В., Роговой Е.М. и Косенко А.П. [1, 2, 4].

На наш взгляд, анализируя преимущества использования индексов